

Bản tin pháp lý

Tháng 11/2005

Nội dung

Sở hữu Trí tuệ	2
Dự thảo Nghị định về Nhượng quyền thương mại mang lại cơ hội chọn lựa hình thức kinh doanh mới cho doanh nghiệp.....	2
Các lĩnh vực khác:	4
Tài chính.....	4
Kế toán - Kiểm toán.....	5
Chứng khoán.....	5
Thương mại.....	5
Ngân hàng.....	5
Lao động.....	5
Giáo dục.....	6
Văn hoá.....	6
Y tế.....	6
Giao thông vận tải.....	6
Xây dựng.....	6
Thuỷ lợi.....	6
Khoa học công nghệ.....	7
Văn bản khác.....	7
Địa chỉ Liên hệ	8

Bản tin pháp lý này được phát hành cho khách hàng của chúng tôi và những người quan tâm. Các thông tin trong Bản tin này chỉ để tham khảo. Chúng tôi đề nghị Quý khách hàng và độc giả nên tham khảo ý kiến chuyên môn đối với các vấn đề cụ thể. Xin hãy liên hệ trực tiếp tới các văn phòng của chúng tôi hoặc những người có tên tại cuối Bản tin này.

Bản tin pháp lý này có trên trang Web của chúng tôi tại www.vision-associates.com

© 2005. Bản quyền của Công ty Vision & Associates.

Sở hữu Trí tuệ

Dự thảo Nghị định về Nhượng quyền thương mại mang lại cơ hội chọn lựa hình thức kinh doanh mới cho doanh nghiệp

Trần Bích Ngọc

Luật Thương mại mới sửa đổi thay thế cho Luật Thương mại năm 1997 đã được thông qua tại kỳ họp Quốc hội tháng 5 năm 2005 và sẽ có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2006. Luật Thương mại sửa đổi có những cải cách rất quan trọng trong lĩnh vực thương mại với nhiều qui định mới và sửa đổi quan trọng. Trong đó, phần quy định về hoạt động nhượng quyền kinh doanh trong Phần 8, Chương VI của luật này đã thu hút sự quan tâm của các nhà kinh doanh trong và ngoài nước.

Mặc dù hoạt động thương mại về nhượng quyền chỉ mới xuất hiện ở Việt Nam nhưng hoạt động này hiện nay đã phát triển mạnh mẽ, trở thành một hình thức tiến hành kinh doanh có nhiều ưu điểm. Vì vậy, nếu sớm thiết lập được một khung pháp lý cụ thể, chi tiết và rõ ràng sẽ tạo đà cho hoạt động nhượng quyền phát triển mạnh mẽ trong thời gian sắp tới. Nghị định về hoạt động nhượng quyền đang được soạn thảo, dự kiến được ban hành vào cuối năm nay, sẽ qui định chi tiết hướng dẫn thi hành các qui định về hoạt động nhượng quyền trong Luật Thương mại sửa đổi.

Hoạt động nhượng quyền thương mại được cụ thể hóa trong dự thảo gồm có 3 Chương và 36 Điều khoản qui định các vấn đề về: (i) điều kiện trở thành Bên nhượng quyền và Bên nhận nhượng quyền, (ii) hàng hóa, dịch vụ được phép kinh doanh trong nhượng quyền thương mại, (iii) nội dung nhượng quyền thương mại, (iv) hợp đồng nhượng quyền thương mại và (v) quản lý các hoạt động nhượng quyền thương mại.

Theo dự thảo Nghị định, nhượng quyền thương mại là hoạt động thương mại cho phép bên nhượng quyền (là các cá nhân, tổ chức Việt Nam hoặc cá nhân, tổ chức nước ngoài hoạt động hợp pháp) chuyển giao và yêu cầu Bên nhận nhượng quyền quyền sản xuất, mua bán hàng hóa hoặc dịch vụ theo các điều kiện nhất định. Với hợp đồng nhượng quyền thương mại, Bên nhận nhượng quyền có quyền tiến hành hoạt động kinh doanh dưới nhãn hiệu hàng hóa, tên thương mại, bí mật kinh doanh, khẩu hiệu kinh doanh, biểu tượng kinh doanh, quảng cáo theo hình thức hiện tại của bên nhượng quyền. Ngược lại, bên nhượng quyền sẽ đạt được những lợi ích nhất định thông qua việc nhượng quyền, đó là bên nhượng quyền sẽ thu được một khoản phí nhượng quyền theo đàm phán và thỏa thuận giữa hai bên và không bị hạn chế bởi quy định trong dự thảo.

Đáng chú ý là dự thảo qui định rất rõ ràng các điều kiện đối với Bên nhượng quyền, cụ thể: (i) phải được thành lập hợp pháp theo qui định pháp luật, (ii) đã hoạt động được 2 năm, (iii) là chủ sở hữu hợp pháp của hoạt động nhượng quyền thương mại hoặc có quyền nhượng lại quyền thương mại đó, và (iv) hàng hóa, dịch vụ là chủ thể (mục tiêu)

của quyền thương mại. Điều này cũng có nghĩa là theo dự thảo, không phải bất cứ một doanh nghiệp nào cũng có thể được phép lập hợp đồng nhượng quyền thương mại.

Một điều đáng lưu ý là Bên nhượng quyền phải 2 năm hoạt động (điều kiện này không áp dụng cho Bên nhận nhượng quyền). Tuy nhiên, điều kiện về thời gian hoạt động của Bên nhượng quyền là bảo vệ quyền lợi cho Bên nhận nhượng quyền, đây là khoảng thời gian cần thiết để một doanh nghiệp tạo dựng được một nền tảng cơ bản và vững chắc cho việc nhượng quyền. Lấy ví dụ như: thời gian đăng ký một nhãn hiệu hàng hóa cũng mất một năm chưa kể đến khoảng thời gian doanh nghiệp quảng bá nhãn hiệu của mình. Khi nhãn hiệu hàng hóa có một giá trị nhất định, Bên nhượng quyền có thể thu được một khoản tiền nhượng quyền xứng đáng với những chi phí đã đầu tư cho nhãn hiệu. Mặt khác, công việc kinh doanh nói chung và lợi ích của Bên nhận nhượng quyền nói riêng cũng được đảm bảo với danh tiếng nhãn hiệu hàng hóa, biểu tượng thương mại, khẩu hiệu thương mại, bí mật thương mại và quảng cáo của Bên nhượng quyền.

Trên thực tế, một khi một doanh nghiệp đã tạo dựng cho mình một nhãn hiệu hàng hóa/dịch vụ, biểu tượng kinh doanh, quảng cáo, hoặc một khẩu hiệu kinh doanh được nhiều người biết đến, một bí quyết kinh doanh tạo nên đặc trưng riêng biệt của một doanh nghiệp thì nhượng quyền thương mại là một trong những cách thức được nhiều doanh nghiệp lựa chọn để phát triển kinh doanh và quảng bá thương hiệu một cách hiệu quả. Những năm gần đây đã chứng kiến nhiều công ty nước ngoài như KFC và Lotteria rất thành công trong việc xâm nhập vào thị trường Việt Nam tạo dựng, quảng bá tên tuổi của mình thông qua hoạt động nhượng quyền thương mại. Các doanh nghiệp của Việt Nam cũng nắm bắt sự thuận lợi của hình thức kinh doanh này với một chuỗi các cửa hiệu, nhà hàng và quán cà phê như cà phê Trung Nguyên, Phở 24, Cà phê Highlands và Bánh Kinh Đô.

Bên cạnh các điều kiện áp dụng cho Bên nhượng quyền và Bên nhận nhượng quyền, hợp đồng nhượng quyền thương mại cũng được qui định chi tiết trong dự thảo. Liên quan đến các vấn đề trong hợp đồng nhượng quyền, nếu trong trường hợp Bên nhượng quyền chuyển giao cho Bên nhận nhượng quyền quyền sử dụng các đối tượng sở hữu công nghiệp hoặc các đối tượng nhượng quyền thương mại thì quyền chuyển giao các đối tượng sở hữu công nghiệp đó phải lập thành một phần riêng trong hợp đồng nhượng quyền thương mại và phải chịu sự điều chỉnh của pháp luật về sở hữu công nghiệp.

Một qui định quan trọng của dự thảo là các bên có thể thỏa thuận về thời hạn của hợp đồng nhượng quyền nhưng không dưới 5 năm kể từ ngày hợp đồng có hiệu lực. Qui định về thời hạn trên đảm bảo thời gian đủ để hoạt động thương mại của các bên được thực hiện một cách ổn định trên thực tế. Đương nhiên, các bên có quyền thỏa thuận trong hợp đồng với thời hạn hợp lý và phù hợp với các bên. Tuy nhiên, dự thảo Nghị định không qui định thời hạn tối đa và số lần gia hạn tối đa.

Hơn nữa, hoạt động nhượng quyền thương mại là một hoạt động đặc trưng trong thương mại và hoạt động này không chỉ liên quan đến nhãn hiệu hàng hóa, biểu tượng thương mại, tên thương mại, khẩu hiệu thương mại và quảng cáo của Bên nhượng

quyền tạo nên đặc điểm, phong cách kinh doanh mà còn là danh tiếng và uy tín của một doanh nghiệp. Do vậy, dự thảo qui định hợp đồng nhượng quyền phải đăng ký với cơ quan có thẩm quyền. Những qui định này nhằm tránh việc lừa đảo trong hoạt động nhượng quyền và bảo vệ lợi ích của các bên trong hợp đồng.

Dự thảo qui định Bộ Thương mại và Sở Thương mại (hoặc Sở Thương mại và Du lịch) là cơ quan có thẩm quyền xác nhận toàn bộ đăng ký hợp đồng nhượng quyền qua biên giới (bao gồm hoạt động nhượng quyền từ Việt Nam ra nước ngoài, từ nước ngoài vào Việt Nam), trong khi hoạt động nhượng quyền trong nước chỉ phải đăng ký với Sở Thương mại tỉnh.

Một điểm lưu ý khác là theo Nghị định số 11/2005-NĐ-CP ngày 2/2/2005 về chuyển giao công nghệ cũng có qui định chuyển giao đặc quyền kinh doanh, theo đó, Bên nhận nhượng quyền sẽ sử dụng tên thương mại, nhãn hiệu hàng hóa và bí quyết của Bên chuyển giao để tiến hành các hoạt động kinh doanh. Qui định này cho thấy định nghĩa thuật ngữ "đặc quyền kinh doanh" là tương tự với thuật ngữ "nhượng quyền thương mại" trong dự thảo. So sánh các qui định của dự thảo với Nghị định 11, có nhiều điểm tương tự và chồng chéo giữa hai văn bản pháp luật qui định về quyền hạn của các cơ quan có thẩm quyền xác nhận hợp đồng. Hợp đồng chuyển giao công nghệ đăng ký với Bộ Khoa học và Công nghệ hoặc Sở khoa học công nghệ tỉnh, trong đó phần hợp đồng liên quan đến chuyển giao các đối tượng sở hữu công nghiệp sẽ nộp tại Cục Sở hữu trí tuệ, nhưng hợp đồng nhượng quyền phải đăng ký ở Bộ Thương mại hoặc Sở Thương mại thuộc tỉnh. Với những lý do này, dự thảo nên phân định rõ ràng trách nhiệm của các cơ quan liên quan, xác định cụ thể các qui định cần thay thế trong các văn bản liên quan để thuận tiện khi thực thi.

Dự thảo được kỳ vọng sẽ thiết lập một khung pháp lý đối với sự phát triển của hoạt động nhượng quyền tại Việt Nam, giúp các doanh nghiệp trong nước và các nhà đầu tư nước ngoài có các điều kiện tốt nhất với hình thức thương mại này và có thể sớm áp dụng vào kinh doanh.

Các lĩnh vực khác:

Tài chính

- Thông tư số 95/2005/TT-BTC ngày 26/10/2005 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật về lệ phí trước bạ.
- Ngày 31/10/2005, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 270/2005/QĐ-TTg về việc huy động, quản lý và sử dụng nguồn tiền gửi tiết kiệm bưu điện.
- Ngày 01/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 134/2005/NĐ-CP về việc ban hành Quy chế quản lý vay và trả nợ nước ngoài.

- Ngày 01/11/2005, Bộ Tài chính đã ban hành Quyết định số 77/2005/QĐ-BTC về việc ban hành 03 tiêu chuẩn thẩm định giá Việt Nam đợt 2.

Kế toán - Kiểm toán

- Ngày 31/10/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định 133/2005/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 105/2004/NĐ-CP về kiểm toán độc lập.

Chứng khoán

- Quyết định số 72/2005/QĐ-BTC ngày 21/10/2005 của Bộ Tài chính về việc sửa đổi, bổ sung một số điều trong Quy chế đăng ký, lưu ký, bù trừ và thanh toán chứng khoán ban hành kèm theo Quyết định số 60/2004/QĐ-BTC.

Thương mại

- Thông tư liên tịch số 18/2005/TTLT/BTM/BCN ngày 21/10/2005 của Bộ Thương mại, Bộ Công nghiệp về việc hướng dẫn việc giao và thực hiện hạn ngạch xuất khẩu hàng dệt may vào thị trường Hoa Kỳ năm 2006.
- Ngày 03/11/2005, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 279/2005/QĐ-TTg về Quy chế xây dựng và thực hiện Chương trình xúc tiến thương mại quốc gia giai đoạn 2006-2010.
- Ngày 08/11/2005, Bộ Thương mại đã ban hành Thông tư 19/2005/TT-BTM hướng dẫn một số nội dung quy định tại Nghị định số 110/2005/NĐ-CP ngày 24/8/2005 của Chính phủ về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp.

Ngân hàng

- Quyết định số 1571/2005/NHNN ngày 31/10/2005 của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Quy chế thanh toán điện tử liên ngân hàng.

Lao động

- Thông tư số 118/2005/TT-BNV ngày 09/11/2005 của Bộ Nội vụ về việc hướng dẫn tính trợ cấp thôi việc đối với người thôi việc do tinh giản biên chế.
- Ngày 11/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 141/2005/NĐ-CP về quản lý lao động Việt Nam làm việc ở nước ngoài.

Giáo dục

- Ngày 02/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 14/2005/NQ-CP về đổi mới cơ bản và toàn diện giáo dục đại học Việt Nam giai đoạn 2006-2010.

Văn hoá

- Nghị định số 138/2005/ND-CP ngày 09/11/2005 của Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Thanh tra văn hoá thông tin.

Y tế

- Ngày 31/10/2005, Bộ Y Tế đã ban hành Quyết định số 36/2005/QĐ-BYT về việc ban hành Danh mục dịch vụ kỹ thuật cao, chi phí lớn được Bảo hiểm xã hội thanh toán.
- Quyết định số 276/2005/QĐ-TTg ngày 01/11/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc quy định chế độ phụ cấp ưu đãi theo nghề đối với cán bộ, viên chức tại các cơ sở y tế của nhà nước.

Giao thông vận tải

- Quyết định số 51/2005/QĐ-BGTVT ngày 12/10/2005 của Bộ Giao thông, vận tải về việc ban hành quy định về đăng kiểm tàu biển Việt Nam.
- Thông tư số 13/2005/TT-BGTVT ngày 07/11/2005 của Bộ Giao thông vận tải về việc hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 186/2004/NĐ-CP ngày 05/11/2004 của Chính phủ quy định về quản lý và bảo vệ kết cấu hạ tầng giao thông đường bộ.

Xây dựng

- Thông tư số 17/2005/TT-BXD ngày 01/11/2005 của Bộ Xây dựng về việc hướng dẫn phương pháp lập và quản lý giá dự toán dịch vụ công ích đô thị.
- Thông tư liên tịch số 18/2005/TTLT-BXD-TTCP ngày 04/11/2005 của Bộ Xây dựng, Thanh tra Chính phủ về việc hướng dẫn một số nội dung về thanh tra xây dựng.

Thuỷ lợi

- Nghị định số 140/2005/NĐ-CP ngày 11/11/2005 của Chính phủ về việc quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực khai thác và bảo vệ công trình thuỷ lợi.

Khoa học công nghệ

- Ngày 01/11/2005, Bộ Khoa học và Công nghệ đã ban hành Quyết định số 17/2005/QĐ-BKHHCN quy định về dấu kiểm định, tem kiểm định và giấy chứng nhận kiểm định.
- Thông tư số 18/2005/TT-BKHHCN ngày 02/11/2005 của Bộ Khoa học và Công nghệ về việc hướng dẫn thực hiện chế độ phụ cấp chức vụ lãnh đạo trong các tổ chức khoa học và công nghệ.

Văn bản khác

- Ngày 20/10/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định 132/2005/NĐ-CP về thực hiện các quyền và nghĩa vụ của chủ sở hữu nhà nước đối với công ty nhà nước.
- Quyết định số 272/2005/QĐ-TTg ngày 31/10/2005 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt kế hoạch phát triển kinh tế tập thể 5 năm 2006-2010.
- Ngày 03/11/2005, Bộ Tư pháp đã ban hành Quyết định số 1985/2005/QĐ-BTP về kế hoạch thực hiện Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ triển khai thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về việc thi hành Bộ Luật Dân sự.
- Ngày 14/11/2005, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 142/2005/NĐ-CP về thu tiền thuê đất, thuê mặt nước.

Địa chỉ Liên hệ

Trụ sở Hà Nội

Phạm Nghiêm Xuân Bắc

Tổng Giám đốc

Phạm Minh Hải

Giám đốc Văn phòng Tư vấn

Lê Quỳnh Anh

Trưởng Văn phòng Luật

Lê Thị Kim Dung

Giám đốc Văn phòng Sở hữu Trí tuệ

Phòng 308-310, Tầng 3, Tháp Hà Nội

49 Hai Bà Trưng, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: 84-4 934-0629 / 826-4797 - Fax: 84-4 934-0631

E-mail: vision@hn.vnn.vn

Chi nhánh tại TP HCM

Đặng Thế Đức

Giám đốc Văn phòng TP HCM

Phòng 8A1, Tầng 8, Toà Nhà Hán Nam

65 Nguyễn Du, Quận 1, TP Hồ Chí Minh, Việt Nam

Điện thoại: 84-8 823-6495 / 823-6501 - Fax: 84-8 823-6496

E-mail: hcmvision@hcm.vnn.vn

www.vision-associates.com